

**Uzasadnienie do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 25 czerwca 2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Kościół w Konradowie PLH020008**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody*).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Kościół w Konradowie PLH020008 (zwanego dalej „obszarem”) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się jesienią 2010 r., w ramach realizacji projektu „*Sporządzenie projektów planów zadań ochronnych dla projektowanych Specjalnych Obszarów Ochrony siedlisk Natura 2000: „Kopalnie w Żółtym Stoku”, „Kościół w Konradowie”, „Skalki Stołeczkie”, „Sztolnie w Leśnej*”, współfinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Obszar wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie ochrony stanowiska występującego w nim gatunku nietoperza wymienionego w załączniku II *Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. U. UE L.92.206.7, Dz. U. UE-sp.15-2-102 z późn. zm.) – zwanej dalej „Dyrektywą Siedliskową”, tj. 1324 nocka dużego *Myotis myotis*. Obszar obejmuje swym zasięgiem jedno z największych na terenie Dolnego Śląska i w całej Polsce kolonii rozrodczych ww. gatunku nietoperza - liczącej 700-800 samic (łącznie liczba osobników z młodymi w lipcu 2011 r. wynosiła ok. 1300 szt.) zlokalizowanej na strychu kościoła.

W trakcie przygotowywania projektu Planu stwierdzono, iż granice obszaru zostały błędnie wytyczone na etapie tworzenia Obszaru, z związku z czym wydanie zarządzenia ustanawiającego PZO nie było możliwe do czasu ich zmiany (wniosek w tym zakresie został przekazany do GDOŚ a następnie przesłano go do Komisji Europejskiej w celu zatwierdzenia). Granice Obszaru zostały ostatecznie zmienione decyzją wykonawczą Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE Dz.U.U.E.L.2013.350.287).

W trakcie prac inwentaryzacyjnych zaktualizowano stan wiedzy nt. ww. przedmiotu ochrony Obszaru oraz występowania innych ważnych gatunków zwierząt. Stwierdzono, że Kościół w Konradowie jest również miejscem rozrodu innego gatunku nietoperza poza wymienionym wyżej, tj. gacka brunatnego *Plecotus auritus*. Na wieży kościoła obserwowano także 1-3 osobników podkowca małego *Rhinolophus hipposideros*. W Standardowym Formularzu Danych (zwanym dalej „SDF”) obszaru wymieniony jest jeszcze inny gatunek nietoperza, tj. mopek *Barbastella barbastellus*, jednak nie był on nigdy stwierdzany na strychu kościoła (błąd najprawdopodobniej wynika z faktu, iż pierwotnie do obszaru miały być włączone również tereny wokół kościoła, gdzie ten gatunek występuje).

Powyższe zmiany pozwolą na opracowanie i przekazanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, zwanej dalej „GDOŚ”, wniosku o wprowadzenie zmian do SDF Obszaru, w zakresie m.in. zweryfikowania danych o przedmiotach ochrony (usunięcie z SDF mopka, a dodanie z oceną D podkowca małego), ogólnej charakterystyki i opisu Obszaru, wartości przyrodniczej i znaczenia, zagrożeń, struktury własności, działalności człowieka w obszarze.

Kościół znajduje się w obrębie wsi Konradów w gminie Łądek Zdrój na obszarze nieleśnym, jednakże żerowiska ww. gatunków stanowią kompleksy leśne Krowiarek, z którymi kolonia łączy się z liniowymi strukturami krajobrazu (aleje i szpalery drzew i krzewów) spełniającymi funkcje korytarzy ekologiczne i zapewniającymi łączność z położonymi w niedalekiej odległości obszarami Natura 2000, tj. Pasma Krowiarki PLH020019, Góry Żłote PLH020096 oraz Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika PLH020016. Obszar położony jest w obrębie dwóch działek ewidencyjnych: 428 i 429, będących własnością Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Mikołaja w Radochowie.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Kościół w Konradowie PLH020008 było utrzymanie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Najważniejsze zidentyfikowane zagrożenie dla przedmiotów ochrony obszaru związane są ze złym stanem technicznym obiektu, a przede wszystkim pogarszającym się stanem dachu, co może doprowadzić do znacznego pogorszenia warunków w stanowisku i opuszczenia schronienia przez nietoperze. Duże zagrożenie może stanowić jednak również sam remont dachu kościoła, w przypadku gdyby był on przeprowadzony w nieodpowiednim terminie (tj. w okresie obecności kolonii rozrodczej tj. 15.04-15.09) lub nieodpowiedni sposób - gdyby powodował uszczelnienie wlotów na strych, a także w jego trakcie używane były niewłaściwe środki np. do konserwacji drewna, co może spowodować opuszczenie stanowiska a w skrajnych przypadkach doprowadzić również do śmierci osobników. Jednym z najważniejszych zagrożeń dla kolonii nietoperzy jest też ewentualne zamontowanie

iluminacja kościoła, zwłaszcza gdy światła będą skierowane na okna w wieży i na strychu, przez które nietoperze wylatują z budynku. Ponadto jako potencjalne zagrożenia zidentyfikowano także m.in.: stosowanie pestycydów i kumulowanie toksyn w wyniku zjadania zatrutych owadów powodująca pogorszenie kondycji lub śmierć osobników, usuwanie żywoptotów i zagajników (utrata tras migracji na żerowisko – usuwanie liniowych elementów krajobrazu), celowe pozyskiwanie zwierząt w sposób legalny lub nielegalny np. do celów badawczych lub handlowych, zabijanie lub trucie osobników, zajęcie terenów leśnych lub łąkowych (co może zmniejszyć obszar żerowisk).

Wprawdzie część zidentyfikowanych zagrożeń potencjalnych wystąpić może poza granicami obszaru, jednak mogą one powodować zwiększoną śmiertelność wśród osobników migrujących między schronieniem w kościele a żerowiskami, zimowiskami oraz miejscami godów, przez co mogą wpływać na stan populacji ww. gatunku nietoperza. Mogą one również prowadzić do redukcji i/lub fragmentacji siedlisk gatunku, w tym żerowisk.

Proponowane działania ochronne mają na celu przede wszystkim utrzymanie lub wzrost populacji nietoperza stanowiącego przedmiot ochrony obszaru, utrzymanie lub poprawę stanu schronienia chronionych gatunków oraz utrzymanie lub poprawę stanu otoczenia obiektu, w szczególności zachowanie drożności istniejących korytarzy ekologicznych, które łączą schronienie z żerowiskami nietoperzy.

Działaniami, które pozwolą osiągnąć ww. cele jest w szczególności wymiana pokrycia dachu kościoła na materiał o możliwie najdłuższej trwałości np. blachę miedzianą lub cynkowo-tytanową nie wymagającą regularnych prac konserwacyjnych wraz z pełnym odeskowaniem dachu pod blachą, przy zastosowaniu bezpiecznych dla ssaków środków do konserwacji drewna (dostosowanych do użytku w pomieszczeniach zamkniętych). Istotne jest również zabezpieczenie podłogi, w tym wymiana folii paroprzepuszczalnej, na którą zbierają się odchody nietoperzy wraz z regularnym usuwaniem gromadzącego się na strychu guana (odchodów) nietoperzy. Działaniem ochronnym jest również zachowanie ilości i wielkości wlotów na strych i wieżę kościoła, a także zachowanie alei drzew, szpalerów krzewów w okolicy Obszaru.

Zaplanowano również monitoring w zakresie liczebności populacji nocka dużego na strychu i wieży kościoła w Konradowie (z określeniem liczby osobników młodych i dorosłych nocków dużych, określeniem stosunku osobników młodych do osobników dorosłych i określeniem powierzchni schronienia dostępnej dla nietoperzy- zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska). Przewidziano także kontrolę realizacji działań ochronnych, a także uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wykorzystania oraz drożności poszczególnych korytarzy ekologicznych łączących kolonię rozrodczą z terenami żerowiskowymi.

Wobec braku takiej konieczności plan zadań ochronnych nie zawiera wskazań do zmian w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego miejscowości, bowiem ich

zapisy nie wpływają na stan ochrony gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony nocom dużym będących przedmiotami ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 01.03.2011 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w dniu 5 stycznia 2011r. w Gazecie Wyborczej o zasięgu wojewódzkim ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 30 grudnia 2010r. o zamiarze przystąpienia do opracowywania projektów planów zadań ochronnych dla czterech obszarów Natura 2000 w województwie dolnośląskim, w tym dla obszaru Kościół w Konradowie. Obwieszczenie zostało również wysłane, z prośbą o wywieszenie, do Urzędu Gminy Łądek Zdrój gdzie wisiało w dniach 18.01.2011 r.- 10.02.2011 r.

W procesie prac nad planem zadań ochronnych dla Obszaru Kościół w Konradowie zorganizowano dwa spotkania informacyjne (w dniach 7.05.2012 r. i 21.07.2012 r.) oraz dwa spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy (w dniach 3 i 17.02.2012 r.), w trakcie których ustalono sposób i warunki przekazywania i udostępniania dokumentów, omówiono zasady pracy nad projektem planu, przedstawiono stan wiedzy o Obszarze i jego przedmiotach ochrony, sprecyzowano zagrożenia oraz określono działania ochronne jakie należy prowadzić w obszarze by nie pogorszyć stanu zachowania populacji gatunku nietoperzy stanowiącego przedmiot ochrony Obszaru. Spotkania miały charakter otwarty i mógł w nich brać udział każdy zainteresowany, w tym m.in. koordynatorzy planu, planista regionalny, proboszcz parafii w Radochowie, przedstawiciele Gminy Łądek Zdrój, Nadleśnictwa Łądek Zdrój, Dolnośląskiego Zarządu Parków Krajobrazowych Oddział w Wałbrzychu.

Obwieszczeniem z dnia 27 kwietnia 2012 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) i w związku z art. 28 ust.4 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (dodatku dolnośląskim Gazety Wyborczej) w dniu 30 kwietnia 2012 r. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Łądek Zdrój w dniach 02.05.2012 r. – 28.05.2012 r. oraz Starostwa Powiatowego w Kłodzku w dniach 07.05.2012 r.

– 28.05.2012 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

 Nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

 Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody na posiedzeniu w dniu 29 maja 2012 r.

 Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 czerwca 2014 r.